

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Тинейщырэ мафэ лъызгъэкӀотэщтхэр

Адыгэ Республикэм ит гурыт еджапӀэхэм я 9 — 11-рэ класхэм ащеджэрэ кӀэлэеджакӀохэм азыфагу шызэхашгъэ Урысые олимпиадэм ия 3-рэ региональнэ уцугъо ыкӀи адыгабзэмкӀэ республикэ олимпиадэм язэфхысыжхэр тыгъуасэ ашыгъэх, хагъэунэфыкӀырэ чӀыпӀэхэр кыдзыыхыгъэхэм афэгушыгъэх. Юфтыхыбзэм кӀэщакӀо фэхуыгъэх АР-м гъэсэныгъэмрэ шӀэныгъэмрэ кӀэ и Министерствэ, Адыгэ къэралыгъо университетыр, МыекӀопэ къэралыгъо технологическэ университетыр, сэнэхъатхэм зыщахагъэхэрэ Адыгэ республикэ институтыр.

Торжественнэ зыхахэм пэублэ псалъэ кытшышӀыгъэ, гъэсэныгъэм ыльэныкӀокӀэ гъэхъэгъэшӀу зышӀыгъэ кӀэлэеджакӀохэм къафэгушыгъэ министрэу БеданыкӀо Рэмэзан. Ащ кыдзырэхигъэщыгъэмкӀэ, олимпиадэхэм нэбгырэ 632 -рэ ахэлэжыгъэ, ахэм ащышӀу кӀэлэеджакӀуи 169-м хагъэунэфыкӀырэ чӀыпӀэхэр кыдаыхыгъэх. Республикэ программэу «Сэнауцыгъэ зыхэлъ кӀэлэцӀыкӀухэр» зыфиӀорэм игъэцкӀэнкӀэ гъэхъэгъэшӀу зышӀыгъэ ыкӀи кӀэлэеджакӀохэм ягъэхъазырын чанэу Юф дэзышӀэгъэ кӀэлэегъэджи 158-рэ министерствэм кыыхыгъэщыгъэх. Ахэм

щытху ыкӀи рэзэныгъэ тхыльхэр мэкъуогъу мазэм аратыжыщтых. Олимпиадэхэм ахэлэжыгъэ ныбжыкӀэхэм шӀэныгъэ куу зэралӀкӀэлтыр джыри зэ кыдзыраушыхъатыжыгъэр, ахэр зыгъэхъазырыгъэ кӀэлэегъаджэхэм лъэшэу зерафэразэхэр министрэм кылыгъэ.

ТекӀоныгъэр ыкӀи хагъэунэфыкӀырэ чӀыпӀэхэр кыдзыыхыгъэхэм АР-м и Президентэу ТхьакӀушынэ Аслъан ыцӀкӀэ

ыналэ зэрэтыригъэтырэр ащ кыкӀигъэтхыгъэ.

— ШӀэныгъэ дэгъу зилэ ныбжыкӀэхэр непэ къэралыгъом зерищыкӀагъэхэр гъэнэфагъэ, — кылыгъэ республикэм и Правительствэ ипашэ. — ШӀош фэдэ цӀыф Юшхуэ, еджэным ыльэныкӀокӀэ гъэхъэгъэшӀухэр зышӀырэ ныбжыкӀэхэр ары республикэм ыкӀи Урысыем инеушӀырэ мафэ лъызгъэкӀотэщтхэр. Мыш фэдэ кӀэлэеджакӀо дэгъу

Олимпиадэхэм ахэлэжыгъэхэм ащышӀхуэ хагъэунэфыкӀырэ чӀыпӀэхэр предметитӀу е нахыбӀкӀэ кыдзыыхыгъэхэм АР-м и Президент ирэзэныгъэ тхыльхэр ыкӀи ахъщэ шӀухъафтынхэр къаратыжыгъэх КъумпӀыл Муратрэ БеданыкӀо Рэмэзанрэ.

Предмет зэфӀшхъафхэмкӀэ текӀоныгъэр ыкӀи хагъэунэфыкӀырэ чӀыпӀэхэр кызыфагъэшӀошагъэхэм нэужым зэхэщакӀохэр афэгушыгъэх, яшӀэныгъэкӀэ

къафэгушыгъэ АР-м и Премьер-министрэу КъумпӀыл Мурат. Гъэсэныгъэм исистемэ республикэм хэхъоныгъэхэр щышӀыным, ныбжыкӀэхэм сэнауцыгъэу ахэлъыр кыдзыгъуахын амал ялэным Президентым сыдигъуи

хэр зыгъэсэгъэ ыкӀи езыгъэджэгъэ кӀэлэегъаджэхэм инэу тызэрафэразэр кыыхъэгъэщымэ сшӀоигъу. ТапӀкӀи шӀуигъэхъагъэхэм къащымыкӀэнэу, лъэгэплэ инхэм шӀуанэсынэу шӀуфэсӀо.

къалэжыгъэ щытху тхыльхэр торжественнэу аратыжыгъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Сурэтхэр Изшыгъэ Аслъан
кытырихыгъэх.

Къэралыгъо Советым

Адыгэ Республикэм исхэр шахматхэм нахъ апыщагъэ хъунхэмкӀэ илъэсыбэ хуыгъэу шӀуагъэ кытӀу Юф зеришӀэрэм, кытӀкӀэхуыгъэхэрэм яегъэджэрэ япӀурэ илахышхо зэрахышӀыхэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытху тхыль фагъэшӀошагъ **Погребной Евгений Николай ыкъом**, олимпиадэхэм ахэлэжыщтхэр зыщагъэхъазырхэр Адыгэ республикэ кӀэлэцӀыкӀуныбжыкӀэ спорт еджапӀэм шахматхэмкӀэ итренер-кӀэлэегъаджэ.

Адыгэ Республикэм итеатральнэ искусствэ ихэхъоныгъэ илахышхо зэрэхышӀыхэрэм ыкӀи шӀуагъэ кытӀу творческэ ЮфшӀэныр зэригъэцӀкӀэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытху тхыль фагъэшӀошагъ **Иванов Владимир Юрий ыкъом**, культурэмкӀэ къэралыгъо учреждениеу «А.С. Пушкиным ыцӀкӀэ щыт урыс къэралыгъо драматическэ театрэм» иактер.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иятӀокӀитӀурэ блырэ зэхэсыгъо 2010-рэ илъэсым мэлылфэгъум и 28-м зыгъагъагӀэ.

Зэхэсыгъом щатегушӀыгъэхэм мы кыкӀэлъыкӀорэ Юфыгъохэр хагъэуцагъэх: Адыгэ Республикэм и Законхэм зэхъоклыныгъэхэр афшӀыгъэнхэр: «ЧӀыпӀэ зыгъэорышӀэжыным ехылагъэ», «Адыгэ Республикэм и УплӀэкӀу-лъыгъэкӀо палатэ ехылагъэ», «Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо мылӀку гъэорышӀэгъэным ехылагъэ», «Адыгэ Республикэм цӀыфыр зэрыпсэун ыльӀэкӀыщт ахъщэ анахъ макӀэр щыгъэнэфэгъэным ехылагъэ», «Административнэ правэуконыгъэхэм яхылагъэ», «Сабый ибэхэм ыкӀи зылыгъыжыным ны-тыхэр зымылэжъэу къэнагъэхэм социальнэ Юпы-Югъу ятыгъэнымкӀэ хэгъэхъожь гарантиехэр гъэцӀкӀэжыгъэнхэм ехылагъэ», «Ипотекэ унэ чӀыфэтынмкӀэ граждӀанхэм Адыгэ Республикэм къэралыгъо социальнэ Юпы-Югъу щытыгъэным ехылагъэ» зыфиӀохэр; апэрэ еджэгъум телытгъэ законопроектхэр: «Адыгэ Рес-

публикэм и Конституции гъэтэрэзыжынынхэр фӀшыгъэнхэм ехылагъэ», «Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо хэбзэ органхэр ассоциациеу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованиехэм я Совет» зэрэдэлэжъэхэр шӀыкӀэм ехылагъэ»; Адыгэ Республикэм и Законхэм зэхъоклыныгъэхэр афшӀыгъэнхэм фэгъэныгъэ: «Муниципальнэ образованиехэм ягъунапкӀэхэр зэхъоклыгъэнхэм ыкӀи нэмыкӀэу гъэпсыгъэнхэм шӀыкӀэу пылӀым ехылагъэ», «Псы зэфыщытыкӀэхэм алъэныкӀокӀэ, джащ фэдэу чӀычӀэгъ байныгъэхэр гъэфедэгъэнхэм алъэныкӀокӀэ Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо хэбзэ органхэм яфитыныгъэхэр зэхэушхъафыкӀыгъэнхэм фэгъэхыгъэ», «МӀфӀкӀ мафӀэхэм ыкӀи шӀэж мафӀэхэм яхылагъэ» зыфиӀохэр ыкӀи нэмыкӀхэр.

Зэхэсыгъор урамэу Жуковскэм ыцӀкӀэ щытым тет унэу зиномер 22-м хэт Залышхом сыхъатыр 11.00-м щырагъэжъщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий ИВАНОВ

Лъытэныгъэ зыфэтшӀырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!

Муниципальнэ образованиеу «АдыгэкӀалэ» иадминистрациерэ народнэ депутатхэм я Советрэ гухӀкӀышхо ащыхыгъэ пшыпху идунай зэрихъожыгъэр.

Тэри мы мафӀэхэм тыдӀэшыгъо ыкӀи кӀинэу кыпфыкӀокӀыгъэр аужырэ хъунэу тыпфӀэлаӀо.

Лъытэныгъэ зыфӀэсшӀырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!

Пшыпху игъонэмысэу идунай зэрихъожыгъэр гухӀкӀышхо сшыхъоу сыпфӀтхъаусых. Уигукъао кыбдӀэсгошы.

Бзэхэр зыщызэрагъэшӀэрэ Гупчэу «Активым» и Генеральнэ директорэу Едыдж Мэмэт.

Лъытэныгъэ зыфӀэсшӀырэ Аслъан Кытэ ыкӀор!

Пшыпху ГъунэжыкӀо Нинэ Кытэ ыпхъур дунайм зэрехыжыгъэр лъэщ дэдэу гухӀкӀ сшыхыгъэ, уикӀын кыбдӀэсгошы, сыпфӀтхъаусых.

АР-м изаслуженнэ артистэу Дэрбэ Аслъан.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр гухӀкӀышхо шыхъоу фӀтхъаусых Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатэу, МКЪТУ-м экономическэ теориемкӀэ ыкӀи дунэ экономикэмкӀэ икафедрэ ипашэу ТхьакӀушынэ Эдуард Кытэ ыкъом ышыпху зэрэщымылӀэжыгъэм фӀшӀ.

Кьалэм игьогухэр агъэкӀэжьищтха?

Федеральнэ ыкӀи муниципальнэ бюджетхэм кьарыкӀырэ мылькур кьызыфагъэфедээ, 2010-рэ ильэсым Мыекьуапэ иурамхэм ягъэкӀэжьи пстэумкӀи сомэ миллион 42-рэ мини 108-рэ пӀауагъэхьащт.

Ильэс кьэс кьэралыгъом кьытӀупщырэ сомэ миллионипшӀ пчъагъэ аӀэ кьырагъахъээ, гъогушӀ организациехэм Мыекьуапэ игьогухэр агъэкӀэжьи нахь мылӀэми, ахэм языхт дэгъу пфӀоштӀт. Ары пакӀошъ, ахьтх кьалэм иурамхэу, лъэсырыкӀо гъогухэу ильэс экӀэлы-кӀохэм гъэцӀэжьиныхэр зэрамышӀылӀагъэхэри.

Тызыхэт ильэсым Мыекьуапэ иурамхэу агъэкӀэжьищтхэр зэдгъагъэ тшӀоигъоу кьэлэ административным зыфӀдгъэзагъ. Гъогухэм язэтэгъэпсыхьажьы фӀэгъээгъэ

кьулыкӀум кьызэрэщытаӀуагъэмкӀэ, 2010-рэ ильэсым Мыекьуапэ иурами 5-м капиталнэ гъэцӀэжьиныхэр арашӀылӀэщтх. ГъэцӀэжьиныхэр гъемафӀэм икьыхьагъум рагъэжъэн-

хэщ, чьӀэ кьэмыхъуэ аухьытх. Джьдэдэм гъогухэр зыгъэцӀэжьищт организациехэр кьыхьыгъэхэм ехьылӀэгъэ зэнэкьокъу кьэлэ административным зэхещэ.

Кьалэм иурамхэу капиталнэ гъэцӀэжьиныхэр зыщыкӀоштхэр: Гагариным ыцӀэ зыхьырэр (Спортивнэм кьышегъэжъагъэу Мыекьопэ ГЭС-м нэс), Комсомольскэр (Лениным иурам кьуапэ кьышегъэжъагъэу Жуковскэм ыцӀэкӀэ щыт урамным нэс), Батарейнэр (я 7-рэ переулкэм кьышыублагъэу переулкэу Складским нэсирэ гъогу Ӏахьэр), Восточнэр (Пролетарскэм кьышегъэжъагъэу Ветеранхэм яурам нэсэу), Подлеснэр (Мыекьопэ ГЭС-м щегъэжъагъэу кьалэм икьыблэ лъэныкьы икьыдэхьагъу нэс), Шоссейнэр (мэшӀокугъогу зпырыкӀыпӀэм кьышежъэу я 7-рэ переулкэм нэсирэ Ӏахьэр).

ЕЛБЭШЭ Русьлан.
Сурэтхэр Ӏэшъынэ Аслъан кьытырихыгъэх.

Зэфэсым зыфегъэхьазыры

ХьылушӀо Шапсыгъэ и Адыгэ Хасэ изимычъэу зэфэс зыфегъэхьазыры. Ар мэлылфэгъу мазэм и 25-м щыӀэштӀ Иофьгъоу зэфэсым зыщытегушыӀэштхэр мэлылфэгъум и 4-м щыӀэгъэ зэхэсыгъом щырахъухьэгъагъэх.

Иофтхьабзэ шъхьалэу пчӀэгум кьыралъхьащтыр шапсыгъэ Адыгэ Хасэм и Устав иредакциякӀэу зэхэгъуцуагъэр ары. ПӀашӀорыгъэщыгъэу уставу зытегушыӀэштхэм гъэтхэпэ мазэм и 7-м щыхӀплъэгъагъэх. Общественнэ парламентым хэтхэр зыхагъэхьэгъэ рабочэ купым зигугъу кьэтшыгъэ документым ивариант зауӀэ зэхигъэуцуагъ, ау ахэми атегушыӀэжьищтх, гъэтэрэзыкьыхьагъэ афашыщтх, сыда пӀомэ шапсыгъэхэмкӀэ мэхьанэшхо зӀлэ Иофтхьабзэхэр Уставым ипроектэу аштӀэрэм кьыдилыгъэщтх.

Шапсыгъэ Адыгэ Хасэм Иофтхьабзэ зэрэгъэпсыгъэщтыр кьэзгъэлъэгъорэ юридическэ документым зэхьокьыныгъэхэр фӀэшыгъэнхэ фаеу зыщытыр бӀэшагъэ: урысые законодательствэм елбӀэтэу хъхьоныгъэхэр ешӀых, арышъ, шапсыгъэ Адыгэ Хасэм и Уставу блэкыгъэ лӀэшӀэгум ия 90-рэ ильэсхэм азыфагу кьышегъэжъагъэу Иоф зышӀэрэр джырэ уахътэм пшъэрӀлэу кьыгъэуцухэрэм адиштӀэу гъэпсыжьиныр ищыкӀагъ. Ар дэдэр кьыкӀыгъэтхыгъ УФ-м юстициемкӀэ и Министерствэ и ГъӀорышӀанӀэ икьутамэу Краснодар крайм шьӀлэм Адыгэ Хасэм Иофтхьабзэ зепӀлӀэкӀум. Хасэм краевой общественнэ движением истатус илӀэн фаеу игъоу алъэгъу. НахьыпӀкӀэ цӀэу илагъэри зблахъушӀт. Зэфэсым илӀыкӀохэм игъоу залыгътӀлэ, мырӀушӀтэу ащ еджӀщтых: «Хьы ШӀуцӀлэ ӀушӀо шапсыгъэхэм (шӀэрджӀсхэм) я Адыгэ Хас». Документым ипроект кьызэрэщыӀорэмкӀэ общественнэ движением итхьаматэ а ӀэнатӀэм пӀэлытӀу нахьыбӀэрэ тетынэу щытӀт, джащ фӀэдэуи Адыгэ Хасэм ипащэ шӀокӀ имыӀэу адыгабзэ (шӀэрджӀсӀыбзэ) ышӀлэн фае.

Адыгэ Хасэм итхьаматэу КӀа-кьыхъу Мэджьдэ кьызэриуагъэмкӀэ, Уставым ипроект дӀа-жъэх, документым итегушыӀлэн тицӀыфхэр экӀлэ кьыхьэлэжъэнхэ

фае, нӀбгырэ пӀпчъ ишӀошӀ-иеплӀыкӀлэ тӀркӀлэ мэхьанэ иӀ, а пстӀэр зэфэсым кьыщыдӀтлгы-тӀшт.

Къуаджэу Псыбэ и Адыгэ Хасэ итхьаматэу Ацумыжъ Айса зыгъэгумэкьырэ Иофым кьытегушыӀагъ, ячылӀэрэ район гупчӀмрэ ззышкьырэ асфальт гъогуым ишӀын бӀэшагъэу тегушыӀлэх, ау зи кьыкӀырӀп. Зэхэсыгъом хэлэжъагъэхэм зедаштагъэ Ацумыжъым ильӀэу дырагъэштӀэнэу, общественнэ парламентым ыцӀлӀкӀэ краим игубернаторэу Ткачевымрэ ХӀэбзэгъуцу ЗӀлӀкӀэм итхьаматэу Бекетовымрэ писъмэ афатхынэу.

Къуаджэу ХьаджыкьӀо илӀыкӀохэр кӀэцӀакӀо зэрӀфэхьыгъэхэм теткӀлэ бизнес цыкӀлум ИофшӀлэн чылагъохэм зэрашыгъэпсыгъэр нахьышӀу ашӀынэу, ащ Адыгэ Хасэри хагъэлэжъэнэу зедаштагъ. Адыгэ Хасэм икьутамэу чылагъоу Нэжыгъо щызэхашагъэм итхьаматэу Шъхьэлэхъо Шамсудин гухӀкӀ шыхъоу кьы-Ӏуагъ мэкьумӀщ кьызмӀэтым изе-хьанкӀэ адыгъэхэм ялӀгъэ ИофшӀа-кӀэхэр зэрӀланэхэрэр, мэкьумӀшым Иофхэр зэрӀщыдӀхэр.

«ШӀэхӀкӀэ» зыфӀлӀорэ ТОС-м илӀэшъхьэтетэу Лыф Хьалид парламентым хэтхэр шигъэгъо-загъэх ШӀэхӀкӀэ кьуаджэм цыфхэм язэхьагъэу шылагъэм конституцием фитыныгъэхэу шапсыгъэхэм — чӀыдӀлӀф лӀэпкь макӀлэм кьарытыхэрэм ыкӀи ащкӀлэ унашъоу ашӀы-гъэхэм.

Адыгэ кӀлӀэ-гъуалэхэм ялӀыкӀохэр парламентым хэтхэм ыкӀи чыпӀлэм щыпсӀухэрэм кьаджагъэх жьоныгъуакӀэм и 21-м ехъулӀэу зэхашӀэрэ общественнэ акциеу «ШӀэжъым илент» зыфӀлӀорэм ялахъ хашӀыхьанэу. Джь ахьщӀэ кьаугъоим мэхьанэшхо зӀлэ а проектым пӀауагъэхьанэу, адыгъу дунаим тетхэм а Иофтхьабзэм дырагъашт.

Организацием иактивистхэм зышагъэгъозагъ Урыс-Кавказ заом хӀкӀодагъэхэм мемориалэу афагъэуцушӀтым ипроектхэм ашыщ, ар сурӀышӀлэ ӀӀпӀасэу ХьапышӀт Айсэ кьыгъэхьазырыгъ. ЛӀэпкь культурэхэм ягупчӀэу ПсышӀуапэ ипарк гукъэкьыжъ тамыгъэу дӀэтым ычӀыпӀлэ ар агъэуцушӀт.

НЫБЭ Андзор.
(Тисобкор.)

Шыхьафым тыхэжъугъэлажъ

Адыгэ Республикэм ицӀыф псӀэупӀэхэр зэтэгъэпсыхьагъэнхэм ыкӀи укъэбзыгъэнхэм апае мэлылфэгъум и 24-м шӀэмбӀт шыхьаф зэхӀэжъэным фӀэгъэхьыгъэ унашӀо Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакӀу-щынэ Аслъан кьыдигъэкьыгъ.

ШӀэны зэрӀхъугъэу, Адыгэ Республикэм икьэралыгъо хӀэбзэ органхэр, гъэцӀкӀлӀо хабзэм ифедеральнэ органхэм ячӀыпӀлэ органхэр, организациехэр, еджапӀэхэр а мафӀэм зэхашӀт шӀэмбӀт шыхьафым хэлэжъыщтх.

Адыгэ Республикэм мӀэхэмкӀэ и ГъӀорышӀанӀлэ иотдел ипащэу Болэкъо Аслъан кьызэрэтиуагъэмкӀэ, шӀэмбӀт шыхьафыр кьэсыфэ емыжӀхэу, мӀефиц хъугъэу кьэбзэныгъэм тегъэпсыхьэгъэ ИофшӀлӀнхэр зэхашӀ. ЛӀэгъо-НакӀэ, ГъозӀрыпӀлэ ыкӀи ХьымышӀкӀлэ якӀлӀрэ федеральнэ гъогухэм, мӀз фондым хӀэхӀэр мӀэхэм ялӀгъо-блӀэгъухэр

аукъэбзых, чыгъхэм хьӀцӀлэ-пӀа-цӀэхэр кьамыкӀунхэм пае апкӀхэр етӀлӀфкӀлэ пагъэлыкыгъэх, чыгъ цыкӀлӀухэр мы мафӀэхэм агъэтысых. Районхэми ашагъэ-тӀысынхэм пае чыгъ цыкӀлӀу 1600-м ехъу аратыгъ. ШӀэмбӀт шыхьафыр кьэмысызэ ахэр агъэтысыгъах.

УФ-м кьэралыгъо кьулыкӀумкӀэ и Академие и Темыр-Кавказ кьутамэу АР-м шьӀлэм ИофышӀлэу ЛафышӀгъэ Артик кьызэриуагъэмкӀэ, шӀэны афӀхъугъэу, ильэс кьэс яеджапӀэ мыщ фӀэдэ шӀэмбӀт шыхьафхэм ахӀэлажъ. Ащ ипӀэгъокӀэу непи студентхэр кьыдашыгъэхэу яеджапӀлэ кьэзыуцухьэрэ чыпӀлӀэхэр агъэкабзӀх, чыгыпкьхэр пагъэлыкых.

Адыгэ ЛӀэпкь музейм ипащэу Джьыгунэ Фатимэ зӀрилъы-тӀэрмкӀлэ, мыщ фӀэдэ шыхьафхэм яшӀогъэшхо кьӀкӀо ыкӀи ялофшӀанӀлэ мэхьанэшхо щыраты. Ащ кьызэриуагъэмкӀэ,

адрэ ильэсхэм афӀэдэу мыгъи шыхьафым хэлэжъыщтх. ЫпӀкӀлэ зӀрашӀыштыгъэм фӀэдэу, ялофшӀанӀлэ илӀгъо-блӀэгъухэр аукуэбзыштых, чыгыпкьхэр пагъэлыкыштых, гъогубгъу бордюрхэм етӀлӀф ашафӀшт, музейм ыкӀоцӀи агъэкабзӀшт.

Совет хабзэм ильӀэхьанэ зӀрашӀыштыгъэм фӀэдэу, аужырэ ильӀэсхэм шӀэмбӀт шыхьафхэм язэхӀшӀэн кьыфагъэзжыкь зӀрӀхъугъэр типашӀхэм шӀлӀкӀлэ афӀ-плӀэгъунэу щыт. Республикэм икьӀлэ шъхьалэ нахь дахэ, нахь кӀэракӀлэ хьунымкӀлэ мыщ фӀэдэ Иофтхьабзэхэм яшӀогъэшхо кьы-зӀрӀлӀорэм шӀӀӀ хӀлӀӀп. Анахь кьӀлэ кьабзӀхэм ясатыр Мыекьуапэ хътыным пае ащ фӀэдэ Иофыгъохэм тахӀэлэжъэн, ти-шӀуагъэ кьӀдгъӀӀон, кьӀэбзӀ-ныгъэр шьӀлӀэныгъэм ишапхӀэхэм зӀрашыщым тыналэ тедгъэтын фае.

КӀАРЭ Фатим.

КЪЭБАРЫКӀЭХЭР

МэфӀкӀым пӀуэхьащтым кьыхэхъо

ТекӀоныгъэр кьызыдахыгъэр ильӀэс 65-рэ зӀрӀхъурэр зыщы-хагъэунӀфыкьышӀт уахътӀэр кьэ-блӀэгъагъ. А мэфӀкӀышхор зӀри-фӀэшъуашӀэу, заом хэлэжъэгъэ ыкӀи шъузабӀу кьӀнӀгъэ тӀӀкӀум дӀэгъоу, дахъу афызэхӀӀэгъэ-ным фӀӀл мылӀкӀу ищыкӀагъ. Ащ фӀӀл кьалэхэм ыкӀи рай-онхэм заом иветеранхэм ясочетхэу ашыӀлэхэм «ТекӀоны-гъэм» ифондкӀлэ зӀджӀгъэхэ-счӀт гъӀнӀфагъэхэр кьащы-зӀуахыгъэхэу ИофышӀлэ кол-лективхэм, бизнесым пылӀ-хэм, цыф кьызэрыкӀоу гу-пыкӀ зӀлэхэм шъхьадж амалэу илӀэм елытыгъэу ахьщӀэр ара-гъахъ.

АдыгъӀкӀалэ иветеранхэм я Совет ифондэу «ТекӀоныгъ» зыфӀлӀорэм исчӀт мэлылфӀ-гъум и 17-м ехъулӀэу кьыхьа-гъэр сомэ мин 324,2-рэ. Ащ зӀлахьышӀу хӀлӀхэм ашыщхэм ацӀлэ кьетӀон. Кьалэм иадмини-страцие ИофышӀлэхэм сомэ мин 44,9-рэ кьатыгъ. Джащ фӀэдэу администрацием гъӀсэныгъэм-кӀлэ игъӀорышӀанӀлэ ИофышӀлэ-хэм сомэ мин 119,5-рэ, куль-турэм игъӀорышӀанӀлэ илӀжъа-кӀохэм — мин 20,2-рэ, кьӀлэ Советым инароднэ депутат-хэм — мин 16,5-рэ, МУП-у «Коммунальщикым» — мин 35,4-рэ, ООО-у «Жилкомсер-

висым» — мин 20,4-рэ а сче-тым рагъэхьагъ.

Теуцожь районым иветеран-хэм я Совет исчӀт джырӀкӀлэ кьыхьагъэр сомэ мин 326,3-рэ. Ащ зӀлахьышӀу хӀэзышӀыхьа-гъэхэми ягугъу кьӀтшыӀын. Рай-онным иадминистрацие Иофы-шӀлэхэм кьахӀкьыгъэр сомэ мин 18,3-рэ. АнахьыбӀ фондэу «ТекӀоныгъ» зыфӀлӀорэм исчӀт кьы-зыгъэхьагъэр районным икӀлӀэ-егъӀджӀ коллективэу Ереджы-бӀкьӀо Адамэ зипащӀэр ары — сомэ мин 113,2-рэ. Медици-нэм ИофышӀлэхэу ШӀэртӀэнэ НӀфсӀт зипащӀэхэм сомэ мин 32-рэ, культурэм илӀжъа-кӀохэу НапӀлӀкьӀо Русьлан зипащӀэхэм сомэ мин 27,2-рэ счӀтым ра-гъэхьагъ.

Ягугъу кьӀпшыӀыныр яфӀ-шъуаш ПӀӀнжыкьуае икӀлӀлэ пӀугъэу, ЗАО-у «КСМ Энем-ский» зыфӀлӀорэм идиректорэу Цундышк Русьланэу счӀтым сомэ мин 35-рэ, ДзыбӀ Валер-рэ, НӀхӀе ХьисӀэ, БлӀэгъожь Ти-мур зипӀӀӀэхэ хьызмӀтшӀа-пӀэхэу сомэ мин пшӀырыпшӀ кьызыгъэхьагъэхэм.

Районным иветеранхэм я Со-вет итхьаматэу НӀмытӀлӀкьӀо ЮрӀ кьызэрэтиуагъэмкӀлэ, яфонд исчӀт сомэ мин 500-м ехъу кьы-хьанэу ары зӀрӀэгугъэхэрэр.

НӀХӀЭЕ РӀмӀзан.

■ ПЕНСИЕ СИСТЕМЭМ ИХЭХЪОНЫГЪЭХЭР

ХЭБЗЭ ПШЪЭРЫЛЪХЭМКИЭ
ЗИ КЪАТЕНАГЪЭП

Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм шыIэм кыизэтынэкIыгъэ 2009-рэ илээс-сым Iоф зэришлагъэм кыгъэлъэгъуагъэхэр зыщызэфыхысыжыгъэхэ игъэ-кIотыгъэ зэлукIэ джырэблагъэ илагъ. Ежъхэм ялофышIэхэм ямызакъоу, ащ хэлэжъагъэх АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, ПФР-м Къыблэ ыкIи Темыр-Кавказ федеральнэ округхэмкIэ и ГъэлорышIаплэ ипашэу Петр Ливарскэр, АР-м IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэхэмкIэ иминистрэу Наталья Широковар, АР-м ипрофсоюзхэм я Федерацие итхьаматэу Устэ Руслъан, ПФР-м Iоф дзэышIэрэ федеральнэ органхэм къутамэхэу Адыгеим шыIэхэм япашэхэр, нэмыкIхэр.

Пенсие системэм зэхъокIыныгъэхэр фэшыгъэнхэм ыкIи пенсионерхэм ящылэкIэ амалхэр къэлэтыгъэнхэм афэгъэхьыгъэ Iофыгъуабэ 2009-рэ илээсым Урысыем зэрэщызэрахьагъэр, ыпшъэкIэ щырагъухьгъэ унашъохэр гъэцэкIэжыгъэнхэм пае ПФР-м и Къутамэу тиреспубликэ щылэм иIофышIэхэм зэшIуахын фаеу къафыкьокIыхэрэр нахьыбэ зэрэхъуагъэхэр кыидэтлътэзэ, ахэм япхыгъэ IофшIагъэу къагъэлъэгъуагъэхэм нахь игъэкIотыгъэу защыдгъэгъуазэ тшIонгъоу ПФР-м и Къутамэ ипашэу Къулэ Аскэрбий гушылэгъу тыфэхъугъ.

— Аскэрбий, пенсиехэм яхьылIэгъэ тхыгъабэ тигъэзет кыыхеуты, шъуи-IофшIэн кIэу кыыхэхъухьхэрэм гъэзетеджэхэр ащытэгъэгъуазэх. Арэу щытми, зэхъубытагъэу къэпIон хъумэ, кыизэтынэкIыгъэ илээсэр пенсие системэмкIэ сьдэушIтэу гъэпсыгъагъэу пIон плъэкIышIта?

— Пенсие системэм мэхьанэшхо зилэ зэхъокIыныгъэхэр шышIыгъэнхэм, ар гъэкIэжыгъэным ыкIи пенсие системэм гукIэгъуныгъэу, зэфэныгъэу хэлхэр къэлэтыгъэнхэм иилээсэу ар щытыгъэ. Номерэу 56-ФЗ зытет Федеральнэ законэу, къэралыгъомрэ цIыфымрэ зэдыхэлажэхэзэ, пенсиехэм апае мылкъу зэлугъэкIэгъэным ехьылIагъэр щылэныгъэм щыпхырышIыгъэным тызэрэфлажэщыгъэм дыкIыгъоу, пенсие системэм ылтапсэ нахь дэгъоу гъэпсыгъэным фэгъэхьыгъэ законхэу номерэу 212-ФЗ, 213-ФЗ зытетхэр гъэцэкIэжыгъэнхэм ищыкIэгъэ ухьазырын IофшIэнхэри зэшIотхыгъэх. Пенсиехэм яхьылIэгъэ валоризацием, Iоф зымышIэрэ пенсионерхэм пенсиеу аратырэр пенсионерыр зэрыпсэун ылтэкIышт ахьщэ анахь макIэм лъыкIэгъэгъэхэрэ социальнэ ахьщэ тын хэгъэхъожьхэр афэшыгъэнхэм яхьылIэгъэ Iофыгъом ашIогъэшIэгъонэу пенсионерыбэм анаIэ атырадзэщыгъэ. Ащ дыкIыгъоу тилофшIаплэ ыпашгъэхэ пшъэрылгъэу кыиуцохэрэм хэпшыкIэу ахэхъоштыгъэ, бэкIэ нахь инэу акIуачIэ рахьылIээ, тилофшIэхэм япшъэрылгъэхэр агъэцэкIэнхэ фаеу хьуштыгъэ. Ащ ишIуагъэкIэ тилэжъагIэ зэрэзэхъагъэр ыкIи ащ кIэухэу фэхъугъэхэр къэзыгъэлъэгъорэ лъэныкъо IаджхэмкIи блэкIыгъэ илээсым Къыблэ федеральнэ округым имызакъоу, зэрэ Урысыеу пэрытныгъэр ащытыубытын тлэкIыгъэ.

— ШъуиIофшIэн нэшэнэ шъхьалэу илагъэхэр

кыыхэбгъэщынхэ плъэкIышIта?

— ЗэкIэлъыкIокIэ гъэнэфагъэ хэлъэу тилофшIэн зэрэзэхъагъэм ишIуагъэкIэ, кыизэтынэкIыгъэ илээсым нэшэнэ шъхьалэу хэплэгъон плъэкIышIтхэм ащыщыгъэ предприятиехэм ыкIи организациехэм персонифицированнэ учетым тегъэпсыкIыгъэ отчетхэр электроннэ-цифровой шыкIэм тэтэу къатыхэу дгъэпсын зэрэтлэкIыгъэр. Ащ фэдэ технологие пэрытым предприятиехэм ыкIи организациехэм ямызакъоу, ПФР-м иорганхэу отчетхэр къаIызыыхэрэми яIофшIэн къегъэпсынкIэ. КъыизэтынэкIыгъэ илээсым цIыфхэм IофшIэн языхыгъэхэрэм япроцент 40-м ехъу, электроннэ шыкIэр агъэфедэзэ, ялофышIэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр ПФР-м иорганхэм къалъагъэлэсыгъэх ыкIи а IофшIэным зэхэщакIэу тиреспубликэ щыриIэмкIэ регионхэм азыфагу пэрытныгъэр ылыгъыгъэ: Къыблэ федеральнэ округым апэрэ чIыплэр ыкIи Урысые Федерацием ятIонэрэ чIыплэр ащытыубытыгъэ. Ау зэкIэми анахь хэхъоныгъэшхоу лътэгъэн фаер пенсиехэр икъу фэдизэу ыкIи ипалъэм ехьулIэу типенсионер гъэшIуагъэхэм зэралъыдгъэлэсыштыгъэхэр ары.

Илээсым къыкIоцI пенсиехэр плIэгъогогъу индексацие зэрашыгъэхэм ишIуагъэкIэ тиреспубликэ игурыт пенсие процент 36-кIэ нахьыбэ хъугъэ, сомэ 5562-м лъыIэсыгъэ. 2009-рэ илээсым иящэнэрэ квартал пенсионерыр зэрыпсэун ылтэкIышIт ахьщэ анахь макIэу Адыгеим шагъэнэфэгъагъэм ар сомэ 1897-кIэ е фэдизрэ ныкъорэкIэ нахьыбэ. КъэIуагъэмэ хьушIт гурыт пенсиемкIэ тиреспубликэ илээситф хъугъэу Темыр Кавказым ит республикэхэм азыфагу пэрытныгъэр зэрэщыIыгъэр.

— Тхьаусыхэ къынымытаджэу цIыфхэм къалэжыгъэ пенсиеп Iэлъэ

кIэклым афэгъэуцугъэныр ПФР-м ичIыплэ органхэм япшъэрылгъэ шъхьалэхэм зэрашIышIым тыщыгъуаз. СьдэушIтэу а IофшIэныр зэхэщакIэ?

— Зыныбжэ къэсыгъэм пенсие фэгъэуцугъэныр законом ыгъэнэфэрэ палъэм, нэмыкIэу къэпIон хъумэ, цIыфым заявлениер кыизытихьылIагъэм кыишыублагъэу мэфишIым шIомыкIэу фэгъэуцугъэным тегъэпсыкIыгъэу а IофшIэныр тиреспубликэ щызэхэщакIэ. Нахь дэгъоу а Iофыр зэхэщэгъэным ренэу тыфэкIо. ПчъагъэхэмкIэ къэбгъэлъэгъон хъумэ, блэкIыгъэ илээсым пенсие зыфэдгъэуцугъэхэм япроцент 93-м а палъэр тымыукъоу унашъохэр итхъухьагъэх. Ыпэрэ илээсым елтыгыгъэмэ, ар проценти 6,3-кIэ нахьыбэ.

Законом ыгъэнэфэрэ палъэм шIомыкIэу цIыфхэм пенсиеп афэгъэуцугъэным пае сыда шIэгъэн фаер? АпэрэмкIэ, ПФР-м ичIыплэ гъэлорышIаIэхэм яспециалистхэм алэ зэкIэдзагъэу ыкIи шIуагъэ къырагъэгъэу яIофшIэн зэхэщэн фае. ЯтIонэрэмкIэ, пенсием зыкIошIтхэ палъэр къызфэблэгъэрэ цIыфхэр кыыхэхъэщыгъэнхэм ыкIи ахэм яспискэ нахь пасэу зэхэгъэуцогъэным фэшI муниципальнэ образованиехэм якъоджэ ыкIи япоселкэ псэупIэхэм ренэу Iоф адэшIэгъэн фае. Джащ фэдэу ятхыгъэхэр нахь пасэу шапхъэхэм адишIтэу гъэпсыжыгъэнхэм фэшI цIыфхэм IофшIэн языхыгъэхэрэм адыряIэ зэпхыныгъэр гъэпытэгъэныр ищыкIагъэу щыт. Джа лъэныкъохэр зыдгъэгъэрэхэкIэ, законом ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм ашIомыкIэу цIыфхэм пенсиеп афэдгъэушIт.

ПФР-м иорганхэм нэбгырэ 400-м ехъу упчIэ зэфэшъафхэмкIэ мафэ къэс закыфагъазэ. ЗэкIоллэшIтхэ специалистхэм адэжэ чэзыухэр щымыгъэхъугъэнхэ, цIыфхэм ядокументхэм яхьылIэгъэ IофшIэнхэр гъэпсынкIэгъэнхэ, зигъо Iофыгъохэр зэрагъэцэкIэхэрэм иуплъэкIун гъэлъэшыгъэн пшъэрылгъэхэр зэшIуехы 2006-рэ илээсым кыишыублагъэу ПФР-м игъэлорышIаплэхэм цIыфхэм адэлэжэрэ къулыкъоу ащызэхэщакIэгъэм. Пенсионерхэм ыкIи пенсием кIошIтхэу зыныбжэ къэблагъэхэрэм ашIогъэшIэгъонышIтэу къысшIошIы мэлылфэгъум и I-м кыишыублагъэу къекIокIыгъэ цIыфхэм Iоф адэзышIэрэ къулыкъу зэрэзэхэщакIэгъэр. Сьд фэдэ упчIэ ыкIи ащ зыфагъэзэн ыкIи джэуапхэр рагъотылIэжыныхэ альэкIышIт. Ащ тегъэпсыкIыгъэ автомашинэм исхэу районхэр плэлъэ гъэнэфагъэм къэзыкIухьэхэрэ тиспециалистхэм нэбгырэ пэпчэ ехьылIэгъэ къэбархэу ком-

пьютерым дэлъхэр кыизыфагъэфедэхэзэ, цIыфхэм яупчIэ пстэуми джэуапхэр аратыжыныхэ альэкIы. Джы пенсиехэм яхьылIэгъэ упчIэ зилэхэр район гупчэм нэс мыкIохэу а къулыкъум икъэкIогъум зэкIэри чIыплэм щызэхэщакIэ альэкIышIт.

— Iоф зышIэрэ пстэури зэгорэм пенсием кIошIытх. АхэмкIи, пенсием кIуагъэхэу Iоф зышIэхэрэмкIи персонифицированнэ учетыр тэрэзэу зэхэщэгъэным мэхьанэшхо иI. АщкIэ IофшIагъэу щылэхэм тащыгъэгъуазэба.

— КъыизэтынэкIыгъэ илээсым кыизэригъэлъэгъуагъэмкIэ, персонифицированнэ учетым ехьылIэгъэ къэбархэр IофшIаплэхэм кыизэрэтыхэрэр нахь дэгъоу зэхэщакIэ хъугъэ. Гушылэм пае, Кошхъэблэ, Шэуджэн, Мыекъопэ районхэм ыкIи Адыгэкъалэ, электроннэ шыкIэр агъэфедэзэ, лэжъагъэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр проценти 100-м нэсэу къатыгъэх. Джащ фэдэу отчет палъэм къыкIоцI страховой тынхэр процент 91,2-м нэсэу цIыфхэм IофшIэн языхыгъэгъотыхэрэм бюджетым хагъэхьагъэх. Тызыхэхьыгъэ илээсым отчетхэр илээсым икIэлъэныкыуитIу ыкIи къыкIэлъыкIорэ 2011-рэ илээсым квартал къэс къатынхэ фаеу законом зэригъэнафэрэм ыпкь къыкIэу, ащ епхыгъэ IофшIэныр нахь дэгъоу зэхэщэгъэным тапэкIи тыналэ тедгъэтышIт. 2010-рэ илээсым предприятияхэмрэ организациехэмрэ персонифицированнэ учетым ехьылIэгъэ отчетхэр кыизэрэтыхэрэ шыкIэм зэхъокIыныгъэхэр фэхъунхэу щытышI, тэ тиспециалистхэри, цIыфхэм IофшIэн языхыгъэхэри учетым пылэ шапхъэхэм нахь пасэу афэдгъэсэнхэ фаеу хъушIт.

— Тызэрэщыгъуазэу, ыпкIи а шыкIэр агъэфедэщыгъэ ыкIи джыри кыыфагъэзэхьыгъэу шIокI зымылэ пенсионер ыкIи шIокI зымылэ медицинэ страхованиехэм яхьылIэгъэ страховой тынхэм шъо нэщэныгъэ адызешъухьащIтэу законэу аштагъэм егъэнафэ. Къызэрэ-тшIошIырэмкIэ, шъуи-IофшIэн а шыкIэм кыыхэгъахъо ыкIи нахь къын къешIы.

— А пшъэрылгъэр дэгъоу дгъэцэкIэн зытлэкIышIтхэр страховой тынхэр фондхэм ахэзыгъахьэрэ пэпчэ хэушъхьафыкIыгъэу ыкIи дэгъоу Iоф датшIэ зыхьукIэ ары ныIэп. АрышI, ПФР-м ичIыплэ орган пстэуми дэгъоу зэрагъэшIэн фае яшъолыр ит IофшIаплэ пэпчэ ифинансэм языхыт, страховой тынхэр фондхэм зэрэхагъэхьэхэрэ шыкIэм ехы-

лэгъэ мониторинг мафэ къэс зэхэщэн, чIыфэхэр къарагъэ-тыжыныхэ фае. А IофшIэныр къафэгъэпсынкIэгъэным ыкIи автоматизированнэ шыкIэм тэтэу зэхэщэгъэным пае, ПФР-м и Къутамэ программэ гъэнэфагъэ щызэхэ-гъэуцагъэ. Ори кыизэрэпIуагъэу, страховой тынхэм пэшэныгъэ адызехьыгъэныр ыпкIэ агъэфедэщыгъэу ыкIи джыкIэм ар тегъэпсыкIыгъэу лъытэгъэн фае. Ау арэп Iофыр зэ-лътытыгъэр. ЗэкIэри зыфэкIо-жыырэр шIуагъэ кыитэу ар зэхэщэгъэным пенсиехэм зэра-хэхъошIтхэр ыкIи цIыфхэм медицинэ фэлэ-фашIэхэу афагъэ-цакIэхэрэм идэгъугъэ зыкы-зэриIэтышIтхэр бэкIэ зэрелъы-тыгъэр зыщыдгъэгъушIэ зэрэ-мыхьушIтхэр ары.

— ТизэдэгъушIэгъу икIэухым тызыхэхьыгъэ илээсым телъытэгъэ пшъэрылгъэу зыфэгъэуцугъэжыгъэхэрэм тащыбгъэгъуазэ тшIонгъу.

— Iофыгъо пстэуми апэ игъэшъыгъэн фэе пшъэрылгъэу 2010-рэ илээсым тапашъхэ кыиуцорэр страховой тынхэм пэшэныгъэ адызехьыгъэным исистемэ зэхэуцугъыкIыгъэу ыкIи дэгъоу Iоф шыIэу гъэпсыгъэныр ары. Пенсиехэм мылкъу апэлугъэхьыгъэным страховый тынхэу зыкIэхэрэ лъапсэ фэхъунхэу щытышI, страховой принципхэм атегъэхьыгъэнымкIэ а лъэныкъом мэхьанэшхо иI. Мэхьанэу иIэмкIэ ятIонэрэ чIыплэм гъэуцугъэн фэе пшъэрылгъэр, къэралыгъомрэ цIыфымрэ ахьщэкIэ зэдыхэлажэхэзэ, пенсиехэм апае мылкъу зэлугъэкIэгъэным и Программэ хэлажэхэрэр нахьыбэ шыгъэнхэр ары. Типшъэрылгъэ шъхьалэхэмкIэ ящэнэрэ чIыплэр еубыты пенсиехэр афэгъэуцугъэнхэмрэ ны (унэгъо) мылкъумрэ яхьылIэгъэ федеральнэ законхэр ыкIи УФ-м и Правительствэ иунашъохэр икъу фэдизэу гъэцэкIэжыгъэнхэр. Къулыкъу пшъэрылгъэу тилэм имызакъоу, цIыфыгъэ ыкIи моральнэ пшъэдэ-кIыжыымкIэ зэдгъэпшэн шыIэп Хэгъэгъу зэошхом ТекIоньгъэр кыишыдахагъэу илгъэ 65-рэ зэрэхъурэм игъэмэфэкIын епхыгъэ Iофыгъо пстэуми чанэу ахэлэжыгъэныр. ПенсиехэмкIэ фондхэм пшъэрылгъэ кыиуцугъэ граждан куп зырызхэм ахахьэхэрэм ТекIоньгъэм и Мафэ зэрэхагъэунафэыкIырэ илгъэблэу сомэ 5000 ыкIи сомэ 1000 зырыз ятыгъэныр зэшIу-хынэу. Ащ епхыгъэ Iофыгъо кыиныбэ зэшIотхыгъэ, цIыфхэм яспискэхэр зэхэдгъэуцагъэх, ахьщэр ятыгъэным ехьылIэгъэ тхылхэр дгъэхьазырыгъэх.

— Тхьауегъэпсэу, Аскэрбий, тиупчIэхэм джэуап кыизэрэпшъыжыгъэмкIэ.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

А. Гьонэжыкьом иконцерт регъэблагъэх

Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу, Абхъазым изаслуженнэ артистэу, композиторэу Гьонэжыкьом Аскэр иконцерт республикэ филармонием мэлылфэгүм и 28-м щыкӀошт. Москва, Абхъазым, Тркуем, Израиль, нэмыкӀхэм А. Гьонэжыкьом иорэдхэр къащалох. Ыусырэ мэкъамэхэр гум иорэд мэхъух.

— Аужырэ илӀэхэм Адыгеим щыкӀорэ концертхэм сӀаплъызэ, сэри сипчыхъэзэхэхэ зэхасщэ сӀаӀонгъоу гухэлхэр сӀыгъэх. АщкӀэ апэу кыздзыгъэштагъэхэм лӀэшэу сафӀраз. Ансамблэу «Ислъамыер» ихудожественнэ пашэу, композитор цӀэрылоу Нэхэ Аслъанрэ республикэ филармонием идиректор шхъалэу Хьот Зауррэ яшӀуагъкӀэ концертыр зэхэтӀэн тӀыжкӀынэу хьугъэ, — еӀо Гьонэжыкьом Аскэр.

— Аскэр, ансамблэхэу «Налмэсымрэ» «Ислъамыер» уахтэу ордэ макӀп уусыгъэр. Уитворчествэ сыда е хэтӀа кӀэзыгъэбаирэр?

— СызылукӀэрэ, сызыдэлӀжэрэ цӀыфхэр арых сиорэдхэм тамэ кӀэзытыхэрэр. Угу кыуиорэр уитворчествэ хӀлгъхъаным фӀшӀ цыӀэныгъэр зэрӀплӀэгъэрэ шӀыкӀэм мэхъанэ хэхыгъэ иӀ. Ансамблэхэм сиорэдхэр къалохэу заулӀэм, нахьыбэрэ лӀэпкӀ мэкъамэхэр сыу-сыхэ сӀаӀонгъуагъ.

— Апэу Израиль кӀогъэ тиартистхэм уащыц. Уиньбджэгъухэри Кфар-Камэ дӀсых.

— Нэхэ Тэмарэ сыригъусэу Израиль концертэу кышчыттыгъагъэхэр сщыгъупшэхэрӀп. ХьокӀо Жаннэрэ сэрырэ ащ ыуж тырагъэблагъы, Израиль тышчуджыгъ. Тиорэдхэр ІэкӀыб кӀэралыгъомэ ащысӀэрэ тӀлӀэпкӀэгъухэм къаӀох. «Налмэсыр», «Ислъамыер», тиорӀдыӀохэр Израиль, Тркуем зэращыӀагъэхэм яшӀуагъкӀэ тӀлӀэпкӀэгъухэр нахьыбэрэ тиреспубликэ къаӀохэу фежыгъэх.

— «ТызэхкӀыжы», «Азэмат», «Сыд силӀжэр?», «Зара», нэмыкӀхэри ІэкӀыб хӀгъэ-гъухэм ащӀлх. Уинчыхъэзэхэхэ ордэу кы-щаӀоштхэр кытаӀоба?

— Ансамблэ цӀэрылоу «Ислъамыер» хӀлӀжӀшт. ХьокӀо Сусаннэ, КъумыкӀу Шамсудинэ, МӀшлӀэкӀо Саидэ, нэмыкӀхэм сиорэдхэр къаӀоштых. Артист цӀэрылоу АндзэрэкӀо Чеслав пчыхъэзэхэхэр кӀэзыгъэбаирӀтмэ ащыц.

— Эстраднэ, лиричeskэ ордӀхэр, нӀбжыкӀэмэ апае птхыгъэхэр программэм зэрӀхэтхэр сӀшӀ.

— «Джары шӀулӀэгъур зыфӀдэр», «СитхьэркӀо Іас», «УкӀэзылфыгъэр зыщымыгъэгъуш», нэмыкӀхэри адыгабзӀкӀэ къаӀоштых.

— ОрӀдыкӀхэр бэ лӀхъуха?

— ДӀрбэ Тимур игушӀыӀэмэ атыхыгъэу «УсфӀгъэшӀуагъэм» зыфилорэр БеданыкӀо Замирэ кыӀошт. ЛӀэпкӀ шӀӀжыкӀым фӀгъэхыгъэ ордэу «ДжэныкӀо машӀор», «ЩынджыкӀе иорэд», фӀшхъафхэри АндзэрэкӀо Чеслав апӀэрэу концертым кышчыӀоштых.

— ТхакӀомэ яусэхэм ордэ хьуштыр къахбгъэщыныр оркӀэ сыда?

— Тхэрэм иӀофшӀагъэ улӀыплӀгъэн фаеу сӀлӀытэ. МӀшбӀшӀэ Исхъакъ, КъумпӀыл КъадырбӀч, БӀгъ Нурбый, Нэхэ Руслъан, ЦуекӀо Джэхъфар, Хъакъунэ Заремэ, Мырзэ ДзӀшӀ, ДӀрбэ Тимур, фӀшхъафхэм яусэхэм арылӀ ордӀхэр сыусыгъэх, тапӀкӀи Іоф адӀсшӀӀшт.

— Уиконцерт кӀалӀхэм, кӀуаджӀхэм, ІэкӀыб хӀгъэгъухэм кӀарыкӀыгъэхэр еплӀыхэ ашӀоугъоу макъэ кытагъӀу. Уинчыхъэзэхэхэ дӀгъоу кӀонзу сипфӀлӀа.

— ТхӀауегъӀпсэу.

СурӀтым итыр: АР-м инароднэ артистэу, композиторэу Гьонэжыкьом Аскэр.

ЗӀнӀэкъокъоу «Гран-при Адыгеир»

Апэ итым узылӀещэ

ТелефонкӀэ кӀатыгъ. КушхъӀфӀчӀэ спортымкӀэ Дунэе зӀнӀэкъокъухэу «Адыгеим и Гран-при» апӀэрэу тиреспубликэ щӀкӀо. Тыгъуасэ километри 180-рэ спортсменхэм къаӀлугъ.

— Филармонием ыпашхъэ щаублагъэу кушхъӀфӀчӀэ спортымкӀэ зӀнӀэкъокъух, — кытиӀуагъ зэхӀа-кӀомэ ащышӀэу Анатолий Лелок. — Украинэм, Москва, Самарэ яспортсменхэр апӀэ итхы...

ДжӀджӀ, ШӀӀуджӀн, КошхъӀблӀэ

районхэм ягъогухэр спортсменхэм къаӀлугъэх, Мыекъуапэ зӀнӀэкъокъур щаухыгъ. ТекӀоныгъэр кыдзыхыгъэхэм тигъӀзетеджӀхэр ащыдгъӀгъозцӀтых.

СурӀтым итхэр: зӀнӀэкъокъур филармонием дӀжӀ зэрӀщаублагъэр.

Гандбол. СуперлигӀэр

ТхъаумафӀэм аухышт

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Астраханочка» Астрахань — 25:30 (10:16, 15:14).

Мэлылфэгүм и 21-м Мыекъуапэ щызӀедешӀагъэх. Зезыцагъэхэр: А. Будагов, Р. Ханмагомедов — тӀури Краснодар щыщых.

«Адыиф», кӀӀэлӀпчӀӀутхэр: Рюхина, Буряченко; ешӀаӀохэр: Мартыненко — 2, Романенко — 5, Игнатченко — 7, Гусакова — 2, Дьякова, Гарбуз — 8, Нехорошева — 1, Суханова, Мельникова, Коцарева.

«Астраханочкэр» текӀоныгъэм ишӀыпкӀэу фӀбӀзнагъ. «Адыифы» бӀрӀ ыпӀкӀэ илӀыштыгъ, ау кӀӀӀа-пчӀэм ІӀгуаор дидзӀным фӀшӀ ІӀкӀы-пӀӀшӀу кыфӀемыгъотэу бӀрӀ кыхы-кӀыгъ. «Астраханочкэм» икӀӀӀӀпчӀӀӀутэу Александра Петрухинар цы-

хӀӀшӀӀгъоу ешӀагъ. Мэлылфэгүм и 22 — 23-м Астраханьрэ ИжевскӀэрэ якомандӀхэр тикъӀӀӀ щызӀедешӀа-штых. Мэлылфэгүм и 24 — 25-м «Адыифы» ИжевскӀэ икомандӀэ Мыекъуапэ щыӀлукӀӀшт.

Самбо. Европэм изӀнӀэкъокъу

Ямедальхэр дышӀӀэх

Европэм самбӀмкӀэ изӀнӀэкъокъухэу Грецием икӀалӀэу Салоники щыӀуагъэмэ 1992 — 1993-рӀ илӀӀӀхэм кӀӀхъугъэ кӀалӀхэр ахӀӀӀжыагъэх. Урысые Федерацием ихӀшыпыкӀыгъэ командӀэ хӀтхэу Адыгеим испортсменхэу Хьушт АхьмӀдхъанрэ ЧӀсӀэбый Абрекрэ дышӀӀэ медальхэр кы-дахыгъэх.

ЧӀсӀэбый Абрек Теуцожь районым шапӀугъ, МГТТК-м щеджӀ. Килограмм 60-м нӀс кӀӀзышӀчӀырэмэ якуп тибатыр шыбани, апӀэрэ чӀыпӀӀэр кыдихыгъ. Адыгеимрэ Урысыемрэ язаслуженнэ тренерэу Хьот ЮнысрӀэ тренерэу ХьабӀхъу АдамрӀэ агъасэ ЧӀсӀэбый Абрек.

Хьушт АхьмӀдхъан КъӀӀбӀртӀе-БӀлькӀарым кышыхъугъ, Адыгэ кӀэралыгъо университе-тым физкультурӀмрӀэ дзюдом-рӀкӀэ иинститут истудент. Тренер-кӀӀӀӀгъаджӀэу ХьӀшхъуанӀкӀо Айвар ипащӀэу спорт зӀнӀэкъокъумэ зафегъӀхъазыры.

Килограмм 70-м нӀс кӀӀэзычӀырэмэ якуп Хьушт АхьмӀдхъан шыбани, дышӀӀэ медалыр кыфагъӀшӀошагъ.

Хьушт АхьмӀдхъан самбӀм имызакъоу, дзюдомкӀи мӀбанӀ. Урысыем дзюдомкӀэ икӀӀу

зӀнӀэкъокъухэу УльяновскӀэ мэлылфэгүм и 28-м щыкӀоштхэм ахӀӀӀжӀӀнӀэу зегъӀхъазыры.

Адыгеим испортсменитӀу Грецием кӀогъагъэр, бӀнӀӀкӀуитӀуми дышӀӀэ медальхэр кызырӀдахыгъэхэм фӀшӀ тафӀгушӀо. Тренерхэу ХьӀшхъуанӀкӀо АйваррӀэ ХьабӀхъу АдамрӀэ спортсменхэм ягъусӀхэу Грецием шыӀагъэх, тибатырхэм ухъазырыныгъэ дӀгъу кызырагъӀӀгъуагъэр кытфӀаӀотагъ. ДышӀӀэ медальхэу тибӀнаӀкӀохэм кыахыгъэхэр ТекӀоныгъэм ия 65-рӀ илӀӀӀс фагъӀхых. ШӀӀопсӀэу, тибатырхэр! ТапӀкӀи гъӀхъагъӀхэр шӀушӀынхэу, медалӀэу кышӀу-хыхӀэрӀмкӀэ тыжӀугъӀгушӀо-нӀэу шӀуфӀтӀӀо.

СурӀтым итхэр: Хьушт АхьмӀдхъан, ХьӀшхъуанӀкӀо Айвар, ХьабӀхъу Адам, ЧӀсӀэбый Абрек.

НӀкӀубгъом итхэр зыгъӀхъазырыгъэр ЕМТӀЫЛӀ Нурбый.

ЗӀхъышӀагъэхэр: Адыгэ Республикэм и КӀэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрӀхэм я Кабинет

КыдззыгъӀкӀырӀэр: Адыгэ Республикэм лӀӀпкӀ ІофхӀмкӀӀэ, ІӀкӀыб кӀӀэралхэм ащысӀэрэ тӀлӀӀӀ-кӀӀгъухэм адырӀӀӀ зӀпхыныгъӀхӀмкӀӀыкӀи кӀӀбар жьугъэм иамалхӀмкӀӀэ и Комитет
Адресыр: ур.КрестьянскӀэр, 236

Редактор
шхъалӀэр

ДӀРБӀ
ТИМУР

Редакциер
зыдӀшыӀӀэр:
385000,
кӀ. МыекъуапӀэ,
ур. ПервомайскӀэр,
197.

Телефонхэр:
приемнӀэр:
52-16-79,
редактор шхъалӀэм
иапӀрӀэ
гуадзӀр:
52-49-44,

редактор гуадзӀр-
пшӀӀӀӀӀжы зы-
хыӀрӀэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием хъутын ІофхӀмкӀӀэ, телерадиокъӀэтын-хӀмкӀӀэ ыкӀи зӀлӀы-ІӀсыкӀӀэ амалхӀмкӀӀэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чӀыпӀӀэ гъӀоры-шӀапӀӀ, зӀраушыхъа-тыгъэ номеры
ПИ №10-3892

ГъӀзетым кыхиу-тыхӀэрэм мышып-къагъӀэу къахафӀ-хӀрӀмкӀӀэ кӀӀзыт-хыгъӀхэм пшӀӀӀӀ-кӀыжы ахы. Къа-тхӀхӀэрӀмрӀэ гъӀзе-тым шылажӀхӀӀ-рӀмрӀэ яеплӀыкӀӀэ зӀтемыфӀн ылӀӀ-кӀышӀт. ГъӀзет-еджӀхэм кыт-фагъӀхыӀрӀэ тхы-гъӀхӀэр зӀхӀтфы-хӀрӀӀ ыкӀи кӀӀ-зытхыгъӀхэм аӀӀкӀӀдгъӀхъа-жыхӀэрӀп.

ЗышчыауыӀрӀэр
ОАО-у
«Полиграф-ІОГ»,
385000,
кӀ. МыекъуапӀэ,
ур. ПионерскӀэр,
268

Пчъагъэр
6171
Индексхэр
52161
52162
Зак. 1147

ХъутынӀым
узщыкӀӀтхӀнӀэу щыт
уахӀтӀэр
Сыхъатыр 18.00
ЗышчыкӀӀтхӀгъӀхӀ
уахӀтӀэр
Сыхъатыр 18.00